

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З УПРАВЛІННЯ ЗОНОЮ ВІДЧУЖЕННЯ
**ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ РАДІАЦІЙНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ
БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК**

НАКАЗ

09. 12. 20 19

с/мт Іванків

№ 244/ОД

Про затвердження положення про процедури захисту викривачів (осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні та протидії корупції)

Відповідно до вимог статей 53 – 53⁹ Закону України «Про запобігання корупції», рішень Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017 № 75 «Про затвердження Типової антикорупційної програми юридичної особи» та від 06.07.2017 № 286 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами», а також Антикорупційної програми Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, введеної в дію наказом від 08.04.2019 № 88/ОД **наказую:**

1. Затвердити Положення про процедури захисту викривачів (осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні та протидії корупції) в Чорнобильському радіаційно-екологічному біосферному заповіднику (далі – Заповідник), що додається.

2. Контроль за організацією здійснення заходів з проведення захисту викривачів покласти на уповноваженого з антикорупційної діяльності у Заповіднику Грицаєнка О.В.

Директор

 О. Галущенко

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Чорнобильського радіаційно-
екологічного біосферного заповідника
від 09.12.2019 № 244/ОД

ПОЛОЖЕННЯ

про процедури захисту викривачів (осіб, які надають допомогу в запобіганні, виявленні та протидії корупції) в Чорнобильському радіаційно-екологічному біосферному Заповіднику

1. Загальні положення.

1.1. Це положення розроблено на виконання вимог статей 53 - 53⁹ Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон), рішень Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.03.2017 № 75 «Про затвердження Типової антикорупційної програми юридичної особи», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 09.03.2017 за № 326/30194 та від 06.07.2017 № 286 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами», а також Антикорупційної програми Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника (далі – Заповідник), введеної в дію наказом від 08.04.2019 № 88.

1.2. В цьому Положенні нижченаведені терміни, які визначені Законом, вживаються в таких значеннях:

викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процесах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання;

корупція – використання службовою особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з цим можливостей;

корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

правопорушення пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

близькі особи – члени сім'ї суб'єкта, зазначеного у частині першій статті 3 цього закону, а також чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний та двоюрідні брати, рідна та двоюрідна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун та піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта;

члени сім'ї:

а) особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, та діти зазначеного суб'єкта до досягнення ними повноліття – незалежно від спільного проживання із суб'єктом;

б) будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

1.3. Положення визначає перелік вимог, заборон та обмежень, передбачених Законом, корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, про порушення (вчинення) яких іншими особами повідомляє, викривач, процедури захисту викривачів,

1.4. Службові особи Заповідника, уповноважені здійснювати розгляд повідомлень викривачів, прийняття рішень за результатами їх розгляду, а також прийняття рішень про застосування процедур захисту викривачів, повинні додержуватися таких принципів:

- добросовісність: поведінка уповноважених посадових осіб має відповідати вимогам Закону та загальноновизнаним етичним нормам;

- захист прав викривачів: уповноважена посадова особа, яка має доступ до повідомлень та організовує роботу з викривачами, повинна розуміти ризики для викривачів, пов'язані з поданням повідомлення, а також подальшим встановленням фактів порушення вимог Закону;

- конфіденційність: у процесі збору, використання та збереження інформації уповноважена посадова особа повинна виконувати вимоги законодавства щодо нерозголошення інформації про викривачів;

- рівність: уповноважена посадова особа має забезпечити однакове ставлення до всіх викривачів, незалежно від віку, статі, національної приналежності, віросповідання тощо.

1.5. До вимог, заборон та обмежень, передбачених Законом, про порушення яких іншою особою повідомляє викривач, відносяться:

- вимоги щодо прийняття антикорупційної програми (стаття 19);
- обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22);
- обмеження щодо одержання подарунків (статті 23, 24);
- обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25);
- обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття 26);
- обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27);
- вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (статті 28-36);
- вимоги до поведінки осіб, додержання вимог закону та етичних норм поведінки (статті 37, 38);
- вимоги щодо пріоритету інтересів (стаття 39);
- вимоги щодо політичної нейтральності (стаття 40);
- вимоги щодо неупередженості (стаття 41);
- вимоги щодо компетентності і ефективності (стаття 42);
- вимоги щодо нерозголошення інформації (стаття 43);
- вимоги щодо утримання від виконання незаконних рішень чи доручень (стаття 44);
- вимоги щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (стаття 45);
- вимоги щодо додаткових заходів здійснення фінансового контролю (стаття 52);
- заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування (стаття 54);
- вимоги щодо проведення спеціальної перевірки (стаття 56);
- вимоги щодо прозорості та доступу до інформації (стаття 60);
- вимоги щодо запобігання корупції у діяльності юридичної особи (стаття 61);
- вимоги щодо обов'язкового затвердження антикорупційної програми юридичної особи (стаття 62).

1.6. Відповідно до примітки до статті 45 Кримінального кодексу України (далі - КК України) корупційними злочинами, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, згідно з КК України вважаються злочини, передбачені:

- статтею 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим, становищем»;

- статтею 262 «Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем»;

- статтею 308 «Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем»;

- статтею 312 «Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або, зловживання службовим становищем»;

- статтею 313 «Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням»;

- статтею 320 «Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів»;

- статтею 357 «Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження»;

- статтею 410 «Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем».

Корупційними, відповідно до КК України, також вважаються злочини, передбачені:

- статтею 210 «Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням»;

- статтею 354 «Підкуп працівника підприємства, установи чи організації»;

- статтею 364 «Зловживання владою або службовим становищем»;

- статтею 364¹ «Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми»;

- статтею 365² «Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги»;

- статтею 366¹ «Декларування недостовірної інформації»;

- статтею 368 «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою»;

- статтею 368² «Незаконне збагачення»;

- статтею 368³ «Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми»;

- статтею 368⁴ «Підкуп особи, яка надає публічні послуги»;

- статтею 369 «Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі»;

- статтею 369² «Зловживання впливом».

1.7. Згідно з главою 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» Кодексу України про адміністративні правопорушення адміністративна відповідальність передбачена за:

- порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172⁴);

- порушення встановлених законодавством обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172⁵);

- порушення вимог фінансового контролю (стаття 172⁶);

- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172⁷);

- незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172⁸);

- невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172⁹).

2. Процедури, що забезпечують конфіденційність повідомлень про виявлені ознаки порушень Антикорупційної програми Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень.

2.1. Уповноважений з антикорупційної діяльності у Заповіднику (далі - Уповноважений) забезпечує здійснення заходів, що гарантують конфіденційність повідомлень про виявлені ознаки порушень Антикорупційної програми, корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень в діяльності інших працівників Заповідника та повідомлень про факти підбурення працівників Заповідника до вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень.

Для цього виділено:

- номер телефону для здійснення повідомлень: 04593-5-24-29;

- адресу електронної пошти для здійснення повідомлень: anticor_zapovidnyk@ukr.net;

- на офіційному веб-сайті Заповідника <https://zapovidnyk.org.ua> створено електронну поштову скриньку «Повідомити про корупцію»;

- години прийому особи, яка уповноважена отримувати усні та письмові повідомлення: з 14.00 до 16.00 у робочі дні.

2.2. Подання завідомо неправдивих повідомлень не допускається.

2.3. Повідомлення працівників Заповідника про виявлення ознак вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень та/або порушення вимог Антикорупційної програми можуть бути анонімними.

Анонімне повідомлення про можливі факти порушень Антикорупційної програми, корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретного

працівника Заповідника або ділових партнерів Заповідника та містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

2.4. Розгляд повідомлень про вчинення корупційних чи пов'язаних з корупцією правопорушень здійснюється відповідно до Порядку обробки повідомлень про корупцію у Чорнобильському радіаційно-екологічному біосферному заповіднику уповноваженим з антикорупційної діяльності.

2.5. Будь-які дані, що дають можливість ідентифікувати особу, яка повідомила Уповноваженого про факти підбурення до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або про виявлення ознак порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення працівниками чи іншими особами корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, належать до конфіденційної інформації та охороняються згідно з законом.

Уповноважений, отримавши повідомлення, здійснює його реєстрацію у Журналі обліку повідомлень викривачів про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, який зберігається у нього.

Організацію перевірки інформації, викладеної в повідомленні, здійснює Уповноважений відповідно до «Порядку обробки повідомлень про корупцію у Чорнобильському радіаційно-екологічному заповіднику», затвердженого наказом від 19.04.2019 № 100/ОД.

Уповноважений та особи, залучені ним до перевірки викладеної у повідомленні інформації, не мають права її розголошувати.

Особа, винна у розголошенні конфіденційної інформації, несе відповідальність згідно із законом.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про можливі факти порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення працівниками чи іншими особами корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень директор Заповідника вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції у строки передбачені Законом.

3. Процедури захисту викривачів.

3.1. Уповноважений забезпечує здійснення співпраці з викривачами, які добросовісно повідомляють про можливі факти порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

3.2. Інформація про працівника, який повідомив про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, не може бути розголошена, крім випадків, встановлених законом.

Викривачу та його близьким особам у зв'язку з повідомленням ним про порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного або

пов'язаного з корупцією правопорушення гарантуються права та захист передбачені Законом.

Викривачу та його близьким особам не може бути відмовлено у прийнятті на роботу, їх не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку директора іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням ним порушення вимог антикорупційного законодавства та/або Антикорупційної програми.

У разі витоку конфіденційної інформації про викривача Уповноважений та/або директор Заповідника, за заявою такого працівника або за власною ініціативою повинен невідкладно вжити всіх можливих заходів для уникнення настання негативних наслідків для викривача, пов'язаних з таким розголошенням.

Заходи для захисту викривача в межах своїх повноважень визначаються Уповноваженим спільно з директором Заповідника і впроваджуються за умови письмової згоди працівника.

Викривачі, їх близькі особи перебувають під захистом держави.

За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну викривачів, їх близьких осіб у зв'язку із здійсненням повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та/або Антикорупційної програми правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань заходи, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві».

Уповноважений та/або директор Заповідника в межах своїх повноважень сприяють правоохоронним органам у здійсненні ними заходів безпеки, усуненню загроз життю, житлу, здоров'ю та майну викривача, який перебуває під захистом держави, чи його близьких осіб у зв'язку із здійсненням повідомленням про порушення вимог законодавства.

Уповноважений з антикорупційної діяльності

О. Грицаєнко